

**Inserati, reklamacije in naročnina na upravo „Jugoslovanska tiskarna“, Kolportажni oddelek, vzhod s Poljanskega nasipa 2.**

**Inserati se računajo  
:: po dogovoru. ::**

# GLASILO KRŠČANSKEGA DELOVNEGA LJUDSTVA

**Skupine in zaupniki! Takoj pošljite poročilo o uspehih „Tiskovnega tedna“.**



liberalno časopisje udrihati po avtonomistični slov. ljudski stranki.

**Zakon za brodersko društvo.** Zadnje dni je zboroval odsek za proučevanje zakona o ustanovitvi posebnega broderskega društva. Vlada bi rada, da se osnuje novo delniško društvo, ki bi prevzelo v naši državi vse ladje, kar je državnih in privatnih. Država bi imela v tej družbi večino delnic. Akcijski kapital bi znašal 150 milijonov dinarjev. Skriva se za tem zakonom velika korupcija. Kar je državnega, se prav nizko ceni, da je vrednost privatnikov videti večja. O tem je govoril v odseku dr. Kulovec. Odgovarjal je minister Janković, ki pa je sam najbolj prizadet pri tej kupčiji.

**Pogodba z Nemško Avstrijo.** Odbor za koncesijo (dogovor) z Nemško Avstrijo je obravnaval pretekli teden posamezne člane te pogodbe. Vlada je ob priliki prihoda Seiplovega v Belgrad obljubila Nemški Avstriji stvari, ki bi uničile nekatere naše zadrage. Za sto predvojnih kron bi dobile od v Avstriji vložnega denarja le 32 naših kron. K tistim pogajanjem niso pustili zraven nobenega Slovenca. Kar je vlada takrat zagrešila, skušajo naši poslanci rešiti. Upanje je, da se konvencija v toliko popravi, da se zadrage reši.

## Gonja.

»Slov. Ljudska Stranka«, ki je 18. marca t. l. zmagala pri volitvah na celi črti, in ki danes v parlamentu najodločneje nastopa za avtonomistično ureditev naše države in v ta namen ovira z vsemi zakonitimi sredstvi centralistični režim, si je nakopala brez števila silnih nasprotnikov. Ne glede na domače stare znanke, iz primorjaškovsko naprednih taborov, je ta stranka danes trn v peti tudi mogočni radikaliji in belgrajskim porodicam. Pod obrabljeno frazo domoljubja, skušajo danes ti ljudje ubijati SLS z raznimi sumičenji za katera nimajo in ne morejo imeti nobenih dokazov. Domače naspronto časopise, od »starega ata« pa do razposajenih »frkovcev« vseh vrst, tuli kakor na komando eno in isto pesem: klerikalci so vsega zla krivi. Bivši in sedanji komunisti so v Sloveniji postali pri kapitalistični radikaliji, kar naenkrat najboljši patrijoti, in ti sami so si več ali manj pobarvali svoje »rdečo pero« z barvami podpornega društva za kapitaliste. In to vse iz črnega sovraštva proti »klerikalcem«.

V državi raste socialna in politična nezadovoljnost. Delavno ljudstvo vseh vrst, zdihuje pod težkim jarmom strašne druginje in brezposelnosti. Aktivno uradništvo se zadoljuje, ker ob skromnih dohodkih ne more shajati.

Penzionisti in provizionisti hirajo in umirajo gladi, vkljub bogatim žitnicam v naši državi. Delavstvo tarna in je obupano, ker ne vidi izhoda iz položaja, v katerega je spravila divja neomejena špekulacija brezvestnežev naše razmere.

Kmet, pri katerem so nastopile nekaj časa boljše razmere, se nahaja danes v položaju obsojenca. Ne ve ne naprej in ne nazaj. Denar, ki ga je imel po hranilnicah, zgineva kot pomladni sneg. Ogromni davki v raznih oblikah mu praznijo žepa, hleve in shrambe, tako da za bodočnost nima družega izgleda kot žulje in glad.

Obrtništvu preti nevarnost brezdelja, ker ljudje ne bodo imeli in že nimajo obratnih sredstev. V trgovini nastopa zastoj in s tem nevarnost obstoja marsikake trgovine.

Banke in večji denarni zavodi, pa jemljejo brez sramu 20, 30 in več odstotne obresti. Kam vse to vodi? Kedo je kriv vsega tega? Seveda SLS, ker se bori proti korupciji in zahteva tako ureditev države, ki bi take pojave preprečila.

To pa raznim centralističnim dihurjem v Belgradu in drugod ne gre v račun, zati hujskajo osobito proti SLS, ker stoji ona v prvih vrstah v borbi proti vsemu zlu, ki izvira iz centralizma.

Slovensko delavno ljudstvo to vidi in ne bo šlo na lim hlapcem, ki kleče na kolenih pred zlatim teletom in s kletvijo v srcu in z zaničljivim posmehom na slovenskega delavca prodajajo za judežve groše našo kri in premoženje. »Slovenska Ljudska Stranka« je z njenim ljudstvom in socialnim programom in delom, močna in vdomežena dovolj, in se ji ni treba bati topov obrekovanja, laži, pušk in bajonetov podkupovanja. Zato veselo naprej!

## Strokovna zveza

Dne 26. 12. ob pol 10. uri se vrši občni zbor S. Z. T. D. na Jesenicah. Dnevni red: 1. Branje zapis. zadnjega obč. zbora. 2. Poročila odbornikov. 3. Poročila preglednikov. 4. Volitve novega odbora. 5. Slučajnosti.

Tovariši, tovarišice, upoštevajmo važnost občnega zbora in se ga udeležimo do zadnjega vsi! Načelstvo.

V ponedeljek 17. dec. ob pol 8. uri zvečer se vrši v »Našem domu« III. redni občni zbor skupine SZTD v Trzinu. Ta občni zbor bo imel dalekosežen pomen za vsakega člana, da se tega občnega zbora sigurno udeleži! skupino, zlasti pa za posameznega člana. Zato je dolžnost

Trzin. Zopet preti nevarnost, da bo delavstvo usnjarske tovarne Karl B. Mally brez dela ravno za božične praznike. Kar se godi pri tem podjetju z delavstvom, je graje vredno. Delavstvo je že nad eno leto v vednem strahu, kdaj bo brez dela. Kar je bilo boljših, so si že itak poiskali kruha drugod. Kam pa naj gredo tisti, ki so pustili že deset in desetletja pri podjetju? Ali delavec res zasluži to, da se ga pusti na cesti brez pomoči, ko obnemore? To je vnebovpijoča krivica, ki se bo maščevala tudi nad tistim, ki jo povzroča, kar se že sedaj kaže.

## Strokovna zveza javnih nameščencev

vabi svoje člane na izredni občni zbor, ki se vrši dne 15. 12. 1923, ob 20. uri v kleti Konsumnega društva, Kongresni trg.

Dnevni red: 1. Poročilo načelstva. 2. Določitev poviška strokovne članarine z ozirom na sklep plenar seje JSZ. 3. Volitev strokovnega odbora glasom pravil člen 11. 4. Slučajnosti. Odbor.

O slovenskih delavcih imajo v tujini tole sodbo: »Slovenci so najboljši delavci in najpečji pijanci. Vse, kar zaslužijo, zapijejo.« — Tovariši! Surovost in pijančevanje sta naši sramoti! Nehajmo!

## V tovarni „Indus“ v Ljubljani

že od nekdanj vladajo take razmere, da jih more popisati le roka tistega, ki jih občuti na lastni koži. Kolikor bolj napreduje moderni kapitalistični duh, toliko hujše se postopa z delavstvom. V tej na zunaj moderni tovarni, kateri lastniki so ljudje krščanskega prepričanja na jeziku, v dejanju pa krščanstva ne poznajo, oziroma ga nočejo poznati vsaj napram delavstvu ne, se zadnje čase odigravajo žalostne reči, ki nas silijo, da povemo javnosti, kaj vse počenjajo ti gospodje. Zakon o zaščiti delavcev v tej tovarni nima prostora. Zdi se nam, da ga še niti eden od g. šefov ni prebral. Ta zakon določa nekaj, kar je tem gospodom najmanj razumljivo. In to je:

1. Pravica združevanja delavcev. 2. Delovni čas. 3. Plačevanje nadurnega dela. 4. Zdravstveni predpisi. Ako hočemo vzeti paragraf za paragrafom, se niti pri enem ne moremo ustaviti, ker se niti eden ne izvaja. Pač pa so gospodje v brk delavski zaščiti predložili delavstvu v podpis sledeči ferman:

### Sporazumni dodatak k fabričnom poslovnem redu.

Podpisani priznam u celoti fabrični red tvrdke »Indus« in se još k tome napose ovezujem, da se neču učlaniti u ni jednu organizaciju, koja bi bila nazorima tvrtke i države nasprutna. Zatim se obavezujem, da ču uvijek sve svoje mezdne i druge zahtjeve staviti samo preko svojeg predpostavljenog mojstera, zatim se obvezujem, da ču vršiti nadure po želji tvrtke i to akord po ceni a ne akordno delo s 50 %. U slučaju prekršitve priznajem pravo tvrtki, da me takoj od dela otpusti. Kaucija, koju sam položio kod firme za sigurnost izpunjenja ovih obveza, pripada ovim momentom u korist firme kad prekršim svoje obaveze.

Vsak novostopivši delavec ali delavka mora podpisati letak, ki nosi navedeno vsebino, sicer ne dobi dela. Gospodje se naravnost norce brijejo iz delavstva, kakor tudi iz države, ki je izdala zakon o zaščiti delavcev. Vsak naj podpiše to, česar niti brati ne zna. Če pa kedo razume to jugoslovanščino, bo dejal: Kako naj priznam (Fabrični red) delovni red, ki ga sploh ne poznam in ki ga tvrdka sploh nima!? Zakaj se ne bi smel včlaniti v strok. organizacije, ki jih dopušča zakon o zaščiti delavcev in ker sem prepričan, da brez organizacije ne pomnim nič.

Kako naj se vse svoje zahteve stavim samo potom svojega mojstra, ker vedno naletim na gluha ušesa? Zakaj bi moral delati nadure za navadno plačo, saj vendar imam po zakonu pravico do 50 % poviška tudi pri akordnem delu? Kako naj priznam v slučaju prekršitve, da me tvrdka takoj odpusti od dela, če sem pa prepričan, da je to od tovarne velika sleparija? Zakaj naj polagam kavicjo, ali ima tvrdka pravico utrgovati moj že tako skromen zaslužek pri katerem stradam jaz in družina; in če ima tvrdka to pravico, naj pove, kje jo je dobila? Gospodje! Zaslužek utrgovati ali pridrževati, mar ni to vnebovpijoč greh? Kje je torej krščanstvo?

Pa pogledimo nekoliko v to tovarno. V vsakem oddelku čevljarne je dodeljen eden ali dva in več takozvanih »valptov«, ki imajo nalogo delavstvo izkoriščati, kolikor se največ da. In v resnici izvršujejo svojo nalogo s polnim uspehom. Za vsako malenkost in to še celo za prazen nič, nalagajo delavstvu visoke denarne kazni. Ti »valpti« nalagajo nekaterim delavcem in delavkam kazen na način, ki ga še danes ne bomo objavili.

Tovarna nima nikake jedilnice, kamor naj bi delavstvo zahajalo med opoldanskim odmorom, ter človeško použilo bomo kosilce. Na zahtevo strokovne organizacije, naj tvrdka preskrbi tak prostor, smo prejeli v odgovor, da se v 6 tednih odpre stara jedilnica. Ne vemo, kako morejo gospodje imenovati to barako jedilnico, saj vendar vedo, da je samo takrat suha, kadar ne pada dež, da prebivajo v nji samo še miši in podgane. Gospodje tudi vedo, da se v to barako spravljajo vse stvari, ki že v celi tovarni nimajo več prostora. V straniščih moraš biti opremljen z masko in čolnom, da boš srečno odnesel pote. Povemo še, da je mera potrpljenja polna. Zaenkrat toliko, nadaljevanje prihodnjč. Bojte se sodbe.

## Delavska zveza.

Okrajna D. Z. na Viču. Agitacija za »Pravico« je v polnem teku, ter bo rodila lepe uspehe. O. D. Z. Vič, protestira najodločneje proti nameravani ukinitvi ministrstva za socialno politiko od sedanje reakcionarne vlade. Pozivamo vse tovariše in tovarišice, katere še niso v naši »Delavski zvezi«, da takoj pristopijo in s svojim pristopom našo moč še pomnože.

Odbor D. Z. Vič ima v nedeljo 16. t. m. ob 10. uri dopoldne važno sejo. Odborniki polnoštevilno!

## Prometna zveza.

Se premalo smo razbiti. Tako menijo naši izkoriščevalci. Zato so v Zagrebu osnovali novo železničarsko organizacijo kot privesek radikalne stranke. V Ljubljani tudi neki gospodje že ustanavljajo isto organizacijo in silijo z vsemi dopustnimi in nedopustnimi sredstvi železničarje k pristopu. Mi obžalujemo, da so med železničarji še ljudje, ki nasedajo obljubam in podkupovanju. Tistim, ki snujejo radikalijo, pa svetujemo, da izvolijo za častnega člana našega velikega dobrotnika, ministra Jankoviča, novega ljubljanskega ravnatelja Deroča in g. Ivana Hribarja. Potem menda ja noben pošten železničar ne bo šel v to družbo.

V Mariboru so bili nekateri odpuščeni delavci zopet sprejeti v delo. Gotovo je, da so nekateri mladi voditelji »zavezarjev« celo delavsko gibanje zavozili. Uskok Nachtigall pa je v Ljubljani in Beogradu hujskal pri delavstvu.

**Železniško ravnateljstvo dobimo zopet v Ljubljano.** S tem bodo izpolnjene želje slovenskega ljudstva, pa tudi železničarji upamo, da nam bo samostojno ravnateljstvo moglo koristiti. Seveda, če nam pošljejo na ravnateljsko mesto ljudi, kakršne so nam k državni upravi južnih železnic, potem bo zopet gorje. Pozivamo slovenske poslance, da s paznim očesom motrijo celo zadevo in najodločneje zastopajo koristi slovenskih železničarjev.

## Volitve na Angleškem in svetovna politika.

Zadnjič smo pisali o volitvah na Angleškem, o strankah in njih voditeljih ter o programih. Programi so se obrnili zlasti na delavstvo, v kojega vrstah vlada sedaj velika brezposelnost. Povedali smo, koliko poslancev so imele stranke v parlamentu dosedaj, in rekli smo tudi, da stranka delavstva sedaj še ne misli na zmago in da bi ji zmagala za enkrat tudi še ne bila všeč. Vendar je pa stranka dosegla dosti večji uspeh, kakor ga je pričakovala in bo pri prihodnjih volitvah prva. V dosedanjem parlamentu je imela od 615 poslancev 14, slabo četrtno, 23 %, sedaj jih ima 192 = 31 %, slabo tretjino. Napredovala je za 48 poslancev, torej ravno za tretjino prejšnje moči. Dosedaj absolutno vladujoča stranka konservativcev je pomaknjena od 346 poslancev na 254, je nazadovala torej za 92 zastopnikov ali za skoraj 27 %. Dosedaj je imela v parlamentu 56 % vseh glasov, sedaj jih ima samo še 41 %. Združeni liberalci so napredovali od 117 na 152 poslancev, jih imajo 35 več; v odstotkih za 30 %, torej približno skoraj toliko kot delavska stranka. Prej so imeli v parlamentu 19 %, sedaj jih imajo 25 %. Ostalih par odstotkov se razdeli na neodvisne kandidate. Bolj kot absolutne številke je zanimivo medsebojno razmerje treh velikih strank v odstotkih.

|               | 1922 | 1923 | + oz. - |
|---------------|------|------|---------|
| Konservativci | 56 % | 41 % | - 27 %  |
| Labour party  | 23 „ | 31 „ | + 33 „  |
| Liberalci     | 19 „ | 25 „ | + 30 „  |

Dočim zastopnikov delavstva v dosedanjem parlamentu ni bilo niti polovico toliko kot konservativcev, samo 41 %, jih je sedaj že za tri četrtnine konservativcev. Če bo šlo tako naprej, si bo delavska stranka kmalu priborila večino.

Za zunanji svet je najbolj važno dejstvo, da je zgubila konservativna stranka absolutno večino. Konservativci so za miren razvoj svetovne politike in proti vsaki nasilni akciji. To je že stara tradicija stranke toryjev, kojih dediščino so sedanji konservativci prevzeli. Zato so tudi za izvršitev mirovnih pogodb (Versailles), torej za Francijo, ki se teh pogodb dobesedno drži. Seveda le, kolikor je njej v prid; glede Turkov Francija ni bila tako natančna. Zato so konservativci tudi za Poincaréja, znaneza vsled nepopustljivosti napram nemškimi reparacijam. Angleški parlament je danes glede Nemčije z 59 % proti tej politiki; kajti tako delavska stranka kakor liberalci so kot zastopniki proste trgovine za denarno močno Nemčijo, da lahko kupi angleško blago. Prav tako sta obe stranki tudi za sporazum z Rusi, kakor smo že zadnjič omenili. Zato ti dve stranki tudi nista nenaklonjeni reviziji mirovnih določb versailleskih (Versailles izgovori: varsáj). Vrhu tega je zlasti ona skupina liberalcev, ki jo vodi Lloyd George, še posebej za odstranitev Turkov iz Evrope, kamor po vsem svojem bistvu ne spadajo. Držijo pa Turke v Evropi edinole Francozi; to pa zato, ker so jim Turki veliko dolžni in ker večja in močnejša Turčija francoskim kapitalistom lažje plačuje kakor pa manjša in slabša. To je vsa ljubezen Francozov do Turkov. Sedaj pa naenkrat pravijo Angleži, naj Francozi Turkov nikar tako zelo ne ljubijo. Na drugi strani je bil pa pridobil Lloyd George Angležem petrolejske vrelce v prej turški Mezopotamiji. Močna Turčija jih lažje vzame nazaj kakor slabša. Tu notri je ključ.

Prerokovati o koalicijah si danes še ne upamo. Povedali bomo to drugič, in tudi, kakšno stališče bo zagovarjala delavska stranka v zunanji politiki.

Naš Beli grad je seveda za Francoze, torej za konservativce.

»Krekova mladina« ima v založbi veleznanimivo satiro »Mobilizacija poštenjakov« »Nova vojska« »Diskurzi o Liviju« in »Telemah« v duhu in resnici. Spisal Janko G. Podtrojški. Cena 20.— dinarjev.

Vse, ki se zanimajo za pacifiatično in socialno stremljenje opozarjamo na to knjižico. Ker je čisti dobiček te knjige namenjen najplemenitejšim ciljem stanovske prosvete, vzgoji delavske mladine, naprošamo vse prijatelje »Krekove mladine«, da to knjigo kupijo.



## Program jugoslovanskega feminizma.

Dne 23. septembra t. l. si je ustanovilo jugoslovansko svobodomiselnostno žensko društvo pod naslovom: »Feministična alijanca v kraljevini SHS«. Na ustanovni občini zbor, ki se je vršil v Ljubljani, so svobodomiselnostne ženske zaradi lepšega povabile tudi zastopnice krščansko-mislečega žensstva, da si pač v naprej vede, da sporazum na temelju njihovega programa ne bo mogoč. Zato bi bile pač boljše storile, ako bi bile iz vsega početka ostale same med seboj; ako pa so že hotele varovati neki videz, naj bi ga bile varovale do konca in spoštovale tuje prepričanje vsaj v toliko, v kolikor to zahteva oblika. Pa to le mimogrede.

Dve točki sta predvsem, ki nepremostljivo ločita oba ženska tabora: nerazdružljivost zakona in popolna, brezpogojna odprava prostitucije kot javne ustanove. Dobro vemo, da je tudi med liberalnimi ženami še mnogo takih, ki se v teh dveh točkah po svojem srcu strinjajo s krščansko-mislečim ženstvom. Ne vemo pa, ali svoje prepričanje sploh zatajujejo ali pa le ne morejo z njim prodreti — dejstvo je, da v programu Feministične alijanse ti dve točki nista sprejeti. Program zahteva sicer neko varstvo zakona in zavarovanje »družinskega življenja na ta način, da se ženi in otroku zagotovi gnotni obstoj; toda to so le besede, ki naj olepšajo usodepolno načelo, da je zakon ločljiv.

Ne prikrivamo si, kako težke žrtve zahteva v mnogih slučajih neločljivost zakona, toda reševati problem z razporoko, se pravi zlo preganjati z večjim zlorabi.

Strožja moralna vzgoja po načelu enake morale za oba spola, odprava alkoholizma in prostitucije, socialno blagostanje in velikopotezno socialno zavarovanje, za najhujše slučaje pa ločitev — ne razporoka! — z brezpogojno gnotno preskrbo žene in otrok, to so pota, ki vodijo do ozdravljenja zakonov in do srečnega družinskega življenja, ki je mogoče — vsaj za otroke! — le z očetom in ne brez njega. Razen tega je pa neločljivost zakona še vedno katoliška dogma in ne vemo, kako bodo mogle tiste liberalne žene, ki še vedno hočejo biti katoličanke, zagovarjati pred svojo vestjo, da so načelno pristale na razporoko.

Prav posebno v živo pa zadeva ljudske sloje stališče liberalnega žensstva v vprašanju prostitucije. Program Feministične alijanse namreč nikakor ne zahteva jasno in odločno odpravo prostitucije, ampak le »pobijanje«. Kolikor nam je znano, so doslej vse feministične organizacije celega sveta zahtevale brezpogojno odpravo prostitucije ter je bilo ravno feministično gibanje, ki je sprožilo to vprašanje in se borilo zanj z največjo vnetostjo. Ali ni čudno, da dela v tem ravno jugoslovanski feminizem izjemo? Pa to ne briga toliko nas, kolikor mora brigati liberalno žensko samo.

Mi moramo tu staviti jugoslovanskim feministinjam le eno vprašanje: Zakaj niste sprejele v program jasne in točne zahteve, da se mora prostitucija v vsaki obliki oblastne reglamentacije brezpogojno in takoj odpraviti? Kakšen interes more vendar žensko imeti na obstoju prostitucije? Samo eno je mogoče: da hoče meščansko žensko zunaj v strelskih jarkih življenjske vojne imeti trume brezbranih in brezpravnih prostitutk, ubogih zapeljanih in izgubljenih ljudskih hčera, zato da je ono samo s svojimi hčerami v zaledju varno pred surovim moškim nagonom nasiljem.

Neglede na to, da iz moškega ravno sankcionirana razuzdanost v zvezi z alkoholizmom napravi zver, je stališče liberalnega meščanskega žensstva, ki se hoče kriti za hrbtom svojih lastnih nesrečnih sestra, naravnost strašno. Proti temu stališču najslavesnejše protestiramo ne samo s krščanskega, ampak s splošno človeškega in socialnega stališča! Ako že morajo biti žrtve, potem meščansko žensko pač nima nikake pravice, da pela naprej proletarke. Mi pa zastopamo stališče, da žrtev sploh ne sme biti ali vsaj prostovoljno in namenoma metati se ne sme žrtev v žrelo zmaže pohote. Mi hočemo marveč, da se temu zmaže napove neizprosno boj, hočemo, da ga ubijemo! Potem bodo tudi meščanske hčere in žene varne pred njim. Zato pozivljemo jugoslovansko liberalno feministično žensko, da sprejme v svoj program jasno in točno opredeljeno zahtevo, da se prostitucija kot javna ustanova brezpogojno odpravi. Tukaj so lahko katoličanke, pravoslavne, protestantke in židinke popolnoma enega mnenja in kot ženske in feministinje drugega mnenja sploh biti ne morejo in ne smejo. Prostitucija, Prostitucija je vir in znamenje modernega ženskega suženjstva sploh in kdor je za ravnopravnost žensstva, mora prostitucijo brezpogojno odklanjati. Za nas kot krščansko-socialen list pa velja poleg verskega predvsem socialno stališče, da je treba slabjšega zaščititi pred močnejšim. Jugoslovanski feminizem naj tu pokaže, koliko socialnega mišljenja si je osvojil.

## Dopisi.

**Rimske toplice.** Gospa M. G., zaposlena v tovarni podprednikov, Rimske toplice, je dne 6. t. m. dala prinesiti po njeni sodelavki A. M. od bližnje gostilne neko ostudno stvar, ki jo je potem osebno nesla v tovarno nekemu delavcu, »za Miklavža«. Gospa je lahko hvaležna dotičnemu delavcu, da je odstopil od sodniškega postopanja. Gospa, niste zastoj plačevali oziroma bili organizirani pri socialnih demokratih 15 let. Kaj ne da, take stvari ste se tam učili? Vsem, ki so imeli kaj opraviti pri tem, priporočamo več pameti in dostojnosti, ker take stvari niso za šalo.

**Zagorje ob Savi.** Trboveljska premogokopna družba, pardon g. Škubic, so se zopet enkrat dobro »odrezali«. Za takozvani »Barbara šilt« so žrtvovali rudarjem en cel dinar. Seveda to samo kopačem, tisti pa, ki ne nosijo tako velikih sarž, so le pare šteli! Bog ve, kje so našli gospodje delničarji merilo, da primerjajo dinar z nekdanjim predvojnim goldinarjem. So pač Škubičev stric poleg, oni pa že vedo, kaj je zdrava valuta. Živijo dinar! Živijo trb. družba!

V nedeljo pa vsi volit zaupnike, ki ste si jih na zadnjem sestanku izbrali. Kandidate Vam ni narekovala strankarska strast, zato gre lahko vsak brez pomislekov z Vami. Postavili ste moške, ki bodo v resnici pripravljene Vas braniti pred širokim, vedno odprtim žrelom, zajedalcev in izmozgovalcev, ki so v ofenzivi. Strnite glasove in udarili boste na pravo mesto. Na delo!

**Celje.** Miklavžev večer Jugoslov. strokovne zveze v Celju, se je izvršil z nepričakovanim uspehom tako 2. decembra, ko je bilo obdarovanih 120 revnih otrok s praktičnimi darili, v skupni vrednosti okrog 25.000 kron, kakor tudi dne 5. decembra, ko je Miklavž obiskal na družabnem večeru člane Jug. strok. zveze in somišljenike, zopet z bogatimi darili. Že po pripravah je bilo sediti, da bo JSZ v Celju priredila nekaj, kar še naša dvorana ni videla in kdor je od bližje videl delo članstva, mu je srce utripalo veselja nad delavnostjo in agilitnostjo, v kateri so člani kakor članice, kar tekmovali med seboj. Gostje so laskavo hvalili dekoracije odra. Da so bile vsem všeč posamezne točke, nam je pričal aplavz. To je bilo v zadoščenje prirediteljem, ki so parkrat delali čez polnoči in vneto zbirali prispevke in darove.

S to pririditvijo je pokazala JSZ v Celju svoje življenje in uspehe tihega dela, kar je pritegnilo novih mladih moči v našo organizacijo.

**Podpisano tajništvo** se iskreno zahvaljuje vsem, ki so z darovi ali z delom pripomogli na uspehu »Miklavževega večera« JSZ v Celju.

Zahvale revnih obdarovanih otrok in njih starišev, katere je sprejelo tajništvo JSZ, gredo vsem p. n. darovalcem.

Tajništvo JSZ v Celju.

**Čevlje kupujte z znamko »Peko« tovarn Peter Kozina & Ko., ker so ti priznani najboljši. Glavna zaloga Ljubljana Breg 20, na drobno Aleksandrova cesta 1.**

## Premogovnik v Lešah pri Prevaljah.

Dne 5. X. 1923 je vložil posl. Kugovnik interpelacija na ministrstvo za šume in rude v zadevi premogovnika Leše pri Prevaljah. V vlogi navaja slabo stanje tamošnjega podjetja in povdarja, da bi se to slabo stanje moglo popraviti le z večjo produkcijo. Zato pa bi bil potreben mali kapital, ki bi bil na razpolago sedanji upravi premogovnika, da bi se na ta način mogli odpreti novi viri premoga.

V interpelaciji se je stavilo vprašanje na merodajne ministrstva, ali so voljna v tem smislu premogovnik podpirati, eventualno posestnike premogovnika prisiliti, da se začne intenzivneje delati in na ta način pomagati delavstvu in celi občini.

Po dvomesečnem čakanju je dotično ministrstvo odgovorilo v tem smislu, da je po informacijah, ki jih je dobilo ministrstvo, življenjska doba premogovnika na Lešah zelo kratka, in da za odprtje novih virov premoga stojijo nasproti take težkoče, da je dvomljivo, če bi se sploh kapital, vložen v to podjetje, rentiral. Sploh pa pride dotični premogovnik v kratkem času nazaj v roke grofov in se dela ravno sedaj na to, da se dvignejo sekvestri. Ministrstvo trdi, da bi bil v tem slučaju vpliv vlade na lastnike premogovnika jako majhen, in da bi bilo več ali manj od dobre volje grofov odvisno, ali bodo investirali v podjetje nov kapital ali ne, ker se jih prisiliti k temu ne more.

To v informacijo delavstvu dotičnega premogovnika in vsem, ki se za to interesirajo.

Odgovor vlade je zopet nov dokaz, da naše oblasti v vsakem slučaju služijo kapitalistom, za delavstvo jim ni prav nič mar.

*Nekdo, ki se je mnogo mudil po Slovenskem, je rekel: »Vsa Slovenija je raj; kajizo jo le pijanci, katerih ni nikjer toliko videti kakor tukaj.« — V naših vrstah ne sme biti pijanca!*

## Bralcem!

No kakšni so uspehi »Tiskovnega tedna«. Upamo, da so se prav povsod dobro potrudili in tudi mnogo naročnikov pridobili, kjer pa so bili morda kaki zadržki ali zapreke, da niste mogli razviti celotne agitacije, ali pa, da ni uspeha, pa določite nov teden ali vsaj dan za nabiranje naročnikov sedaj pred novim letom in tako popravite zamujeno.

Pošiljajte uredništvu dopise iz Vašega kraja. Če je v »Pravici« večkrat dopis od Vas, jo bodo doma čim raje brali.

Pišite nam kaj pravijo naši bralci o »Pravici«. Ali so zadovoljni z njo? Ali bi morda radi, da bi »Pravica« donasala kake stvari — novice in beležke — katerih sedaj nima? Ali morda lahko katero sedanjih rubrik izpustimo? Uredništvo bo prav rado ustreglo vsaki želji — seveda kolikor bo moglo. Saj veste v kako skromnih razmerah živi »Pravica«.

Pač pa bo tako dopisovanje list napravilo še bolj domač in prikladen za naše delavstvo. Neprestan stik uredništva z zaupniki iz vseh krajev, kjer je list razširjen, je neprecenljive vrednosti za dobro urejevanje lista. Krščanski socialisti, združite se!

Urednik.

Dr. P. A. T.

## Socializem in vera.

### 3. Ali je bil Jezus Bog?

»Naprej« in g. Bernot trdita, da Kristus ni bil Bog ampak samo človek. Ravnotako »Naprej« in g. Bernot trdita, da je bil Jezus poštenjak, ki ni hotel lagati. Iz Jezusovih lastnih izjav, ki sem jih navedel v »Pravici« z dne 8. novembra t. l. je razvidno, da je Jezus o sebi rekel, da je Bog in to je rekel mož, o katerem celo »Naprej« in g. Bernot priznavata, da ni hotel lagati. Jezus trdi pa o sebi ravno nasprotno, kar trdita »Naprej« in g. Bernot. Ostane torej le ena možnost, da lažeta oziroma lepše povedano, da se motita »Naprej« in g. Bernot.

Na to »Naprej« ne ve družega odgovora kakor, da pove staro smešnico, kako sv. pismo priporoča obešenje. Na nekem mestu namreč pravi sv. pismo o Judežu: »Sel je in se obesil«. Na drugem mestu pa čitamo: »Pojdi in tudi ti tako stori«. Vsakemu, ki zna čitati, je jasno, da besede sv. pisma: Pojdi in tudi ti tako stori, ne pomenijo družega, kakor, da naj posnemamo usmiljenega Samaritana ob tej priliki so bile zgovorjene. »Naprej« naj bo tako ljubezniv in priazen ter naj o vsaki izjavi Jezusovi, ki sem jo navedel v »Pravici« z dne 8. novembra dokaže, da sem ji podtaknil tak napačen pomen, kakor ga smešnica podtika besedam: Pojdi in tudi ti tako stori. Obljubljam mu, da bom v »Pravici« takoj popravil zmoto, kakor hitro mi jo bo »Naprej« dokazal.

### 4. Čitanje sv. pisma.

»Naprej« se dalje jezi, češ, da uči katoliška cerkev, da sv. pisma ne smejo čitati vsi kristjani in pa da ga ne smejo razlagati po lastni pameti. Katoliška cerkev nikdar ni absolutno prepovedala branja sv. pisma. Ona nasprotno branje sv. pisma priporoča, samo s tem pristavkom, da mora biti pri ljudskih izdajah zraven vsaj kratka razlaga. Tako ravna po zgledu Jezusovemu, ki je v shodnicah razlagal Judom preroke, kakor n. pr. v Nazaretu preroka Izaijo, ki je prorokoval o njem samem. Istotako je Kristus razlagal sv. pismo obema učencema, ki sta šla v Emavs. Nikakor bi ne bilo potrebno tako razkladanje, nikakor bi ne bil Jezus odkrival še posebej skrivnosti svojega kraljestva, ko bi bilo vse popolnoma umevno in očitno v sv. pismu. In naravnost nas uči sv. Peter: »To vedite najprej, da se nobeno prorokovanje pisma ne godi po lastnem razlaganju«. (II. Petr. 1, 20.) In kdo ima pravico razlagati? Sv. Cerkev. Kajti Jezus, ki ni hotel lagati, kakor to priznava g. Bernot sam, je rekel: »Pojdite in učite vse narode«. (Mat. 28, 19) Ko bo enkrat »Naprej« dokazal, da je napačno ravnal Jezus, da je napačno govoril sv. Peter, da je Jezus prekal svoje naročilo: Učite vse narode, tedaj bomo dali Napreju prav in bomo seve drage volje preklicali svojo zmoto v »Pravici«. Kam privede človeka lastno razlaganje sv. pisma imamo najlepši zgled pri Lutru pa tudi pri g. Bernotu. Sv. pismo pravi: »Brez vere je nemogoče Bogu dopasti«. (Hebr. 11, 6) in isto sv. pismo pravi: »Vera brez del je mrtva«. (Jak. 2, 26) Martinu Lutru se je prvi stavek tako dopadel, da je rekel, za zveličanje je potrebna samo vera, ne pa dobra dela. G. Zvonimiru Bernotu se pa drugi stavek tako dopade, da vedno in vedno poudarja, da so potrebna samo dela in dejanja, vera pa je odveč. Katoliška cerkev pa pravi: Potrebna je vera, potrebna pa tudi dobra dela. Kdo izmed teh treh ima prav, lahko vsak čislani bravec sam dožene.

## Tedenske novice.

**Komunist Triša Kaclerovič**, voditelj srbskih komunistov je bil na agitacijskem potovanju v Sloveniji. Imel je več zaupnih sestankov. Radikalna vlada mu je šla zelo na roko. Zelo je bil zadovoljen z dr. Lemežem. Slovenski delavci, kaj se vam zdi? Kmalu bodo komunisti z ostalimi svobodomiselnimi brati klicali »Obznano« na klerikalce.

**Živijo! »Radikal«.** Kdor le površno pogleda v razdvojenost in razdrapanost slovenskih svobodomiselnih, razrednih, socialističnih in drugih delavskih organizacij, ki jih je toliko, da jih ni moč naštet, mora plakati nad razdrapano delavsko organizacijo. V to splošno zmedo je sedaj posvetila nova »delavska« luč — g. Anton Podbevšek, znani slovenski pesnik. Izdaja »Radikala«, ki je politično glasilo delavnega ljudstva kakor beremo v podnaslovu. To »delavsko« glasilo je pred vsem napovedalo boj »Jadranski banki«. To je prva otčka njegovega programa. Ubogi Kamenarovič sedaj, ko se ga je lotil Podbevšek. Druga točka »Radikalovega« programa je, da bo »zastopal smer najmočnejše državotvorne stranke in nas seznanjal z radikalno zgodovino in mentaliteto«. Delavci, kaj to je program! Upamo, da »Radikal« ne bo našel prav nobenega bralca med slovenskim delavstvom. Bivša, socialista, komunist, radikala pri Jadranski banki in sedanja radikala brez Jadranske banke bosta šla s svojim »Radikalom« kakor so jih zapodili drugod. Na račun slovenskega delavstva pa ne bosta neumnosti uganjala.

**Komisarja** kličejo na ljubljanski magistrat »Jutro«. »Narod« in dr. Lemežev prijatelj. Vsa sredstva denunciacije so jim dobra, samo, da bi oropali mesto avtonomnega zastopstva in dobili vladnega hlapca, ki bi gospodaril z ljubljansko občino po njihovih korupcijskih željah. Tako početje mora vsak pošten ljubljčan obsojati. Z demokrati, Lemeževci bo ljubljansko delovno ljudstvo pri prihodnjih volitvah korenito pomedlo.

**O občinskih volitvah** v logaškem okraju ima »Jutro« poročila, ki pričajo, da je bil njegov poročevalec nekda v službi avstrijskega poročevalskega urada. Namesto.

**Slovenski delavci! Z ENIM glasilom v ENOTNO fronto krščanskih socialistov!**



da bi pravico govoril, kako povsod nazaduje JDS, piše zmagovalno napredne fronte. Resnica pa je, da so bili v Dolenjem Logatcu, Planini in Rovtah liberalci tako neusmiljeno tepeni, da nimajo niti vseh tistih pristašev, ki so jim bili desetletja zvesti. Na Rakeku, ki je bila vedno liberalna občina, so zmagovali samo z glasovi orjunccev, carinikov, obmejne policije in uradništva. V Gorenjem Logatcu so nazadovali za celih 20 %. Edino v Žireh so od zadnjih volitev napredovali, toda ne vsled privlačnosti centralizma, kakor pojo Belgradu na uho ampak vsled nesoglasja v naših vrstah. To svojo zmago bodo pa drago plačali.

**Nova poplava** je pretekli teden grozila Sloveniji. Ljubljana je tako narastla, da je bilo Barje zopet pod vodo. Istotako so tudi kamniška Bistrica, Rovšca in Radomlja zopet prestopile bregove. Polja in travniki okoli Trzina so bili popolnoma pod vodo. Na Sušaku je bila 5. t. m. strašna nevihta, ki je porušila most, ki veže Sušak z Reko. V Gornji Italiji je nova povodenj uničila več vasi.

**Ministra v Sloveniji.** Ministra Vujičić in Trifković sta obiskala Slovenijo. Ogledala sta si kraje, kjer je povodenj napravila največje nesreče. Da bi le temu obisku sledila izdatna pomoč.

**Želje ljubljanskih komunistov** in njihovih zaveznikov demokratov so splavale po vodi. Dr. Perič ni podal demisije in mirno županuje dalje, vesel, da se je znebil komunističnega priveska, ki je itak le oviral vsako smotreno socialno politiko v občini. Zato se dr. Lemež in dr. Žerjav silno jezita.

**Demokrati v »Jutru« in »Narodu«** zelo hvalijo dr. Lemeža, ker je izstopil iz zveze delovnega ljudstva. Delavcem se pa ta hvala zdi zelo sumljiva. Jasno je, da dr. Lemež ni storil tega koraka na zahtevo svojih volilcev, ampak je dobil ukaz od drugod.

**SKSZ** v Ljubljani in v Mariboru sta imeli svoje občne zборе. Oba občna zbora sta dokazala, da se katoliška prosveta prav lepo razvija. Oba občna zbora sta bila številno obiskana. Povdarila sta, da hočeta krepko in odločno izvrševati resolucije zadnjega katoliškega shoda. Predsednikom SKSZ v Ljubljani je izvoljen dr. Jakob Mohorič, v Mariboru pa dr. Josip Hohnjec.

**Zadružni tečaji** bodo prihodnji teden: 27. dec na Igu, 2. januarja v D. M. v Polju, 3. januarja v Dobrovi pri Ljubljani.

**Škof dr. Josip Srebrnič** je bil na praznik 8. dec. posvečen v ljubljanski stolni cerkvi. Posvečevavec je bil ljubljanski škof dr. Jeglič, asistenta pa škof lavantinski dr. Karlin in pomožni škof dr. Lang iz Zagreba. Novi Krški škof je učenec velikega svojega prednika dr. Mahniča.

**V Ameriki** se že pripravljajo na volitev predsednika. Listi poročajo, da bo na demokratski listi kandidiral William Gibbs Mc Adoo, na republikanski pa sedanji predsednik Coolidge.

**Mussolini** je nenadoma zaključil laški parlament. Vsi trdijo, da je to znak nenadne slabosti tega teatraličnega diktatorja. Če se mu bo posrečilo dobiti zopet ravnotežje, bo menda sklical skupščino k novemu zasedanju, sicer pa bo moral v volitve.

**Državni uradniki** bodo dobili v novih dvanajstinalih 200 milijonov za poviške, ki ji predvideva novi uradniški zakon in za predujem, ki ga bodo menda dobili ob novem letu. To bo majhna kapljica v morje uradniške bede in trpljenja.

**Za oškodovance pri zadnji povodnji v Sloveniji** in na Hrvaškem je vlada odobrila 6 milijonov dinarjev. Da bi se le znesek hitro razdelil in uporabil, predno pritisne najhujši mrz in nov sneg.

**Angleška vlada** po najnovejših vesteh ne namera odstopiti ampak počakati kaj porečejo novoizvoljeni poslanci. Mnogi pa sodijo, da bo mesto premier ministra zavzela druga osebnost.

**V Mehiki** je zopet revolucija. Vstaši so se polastili glavnega mesta države. Boji med vstaši in vladnimi četami se nadaljujejo z vso srditostjo. Poročali bodo, kakšen bo konec tega krvoprelitja.

**Turki in vlada.** Kakor je za vidovdansko ustavo Pašić kupil bosanske Turke, tako je sedaj napravil kupčijo z onimi iz Južne Srbije. Ta »špas«, ki ga izvaja Pašić s Turčini, bo stal državo zaenkrat samo 20 milijonov dinarjev, ki bodo izginili v brezdanje žrelo turških begov. Pa pravijo, da pri nas ni korupcije in da revnim slojem ni potreba organizacije za borbo proti oderuhom.

**Stanovanjski najemniki** so zborovali v Zagrebu dne 8. in 9. t. m. Zbor je sprejel enako resolucijo kakršno so sprejeli najemniki v Ljubljani.

**V znamenju koncentracije naprednih sil.** Klub JDS in klub »Jug. zajednice« v občinskem svetu ljubljanskem, sta se združila in imata odslej skupne seje. Vsi pričakujejo, da se združenim naprednjakom kmalu pridruži tudi dr. Lemeževa grupa. Razgovori med zastopniki dr. Lemeževih prijateljev in »Jutrovci« so zelo pogosti, še bolj pa prijateljski.

## Delavec! Sleherni dan se vprašaj:

All redno plačujem  
All redno čitam  
All redno dopisujem v  
All zadosti aglitram za

# Pravico?

## Ameriški kapitalizem.

Ameriški kapital je popolnoma zadovoljen s svojo usodo. Iz raznih poročil je razvidno, da ima ameriški kapital dovolj vzroka za svojo zadovoljstvo. Dividende rastejo, dobički se kupijo. Preskrbljenim gospodom akcijonarjem se ni treba bati nobene krize. Tudi začasa slabe letine bodo imeli dovolj jesti in piti ter streho nad glavo. Zanimiva so finančna poročila nekaterih industrijskih korporacij za zadnjih devet mesecev. Deset takih korporacij je imelo v zadnjih devetih mesecih nad 164.000.000 dolarjev dobička. V istem času lanskega leta je znašal dobiček le nekaj nad devetdeset milijonov dolarjev. V treh četrtinah leta se je čist dobiček povečal za več kot sedemset milijonov dolarjev, oziroma za malenkost 82 %. Seveda, pri tem ne pridejo v poštev male tovarne in male korporacije. Pri vseh teh velikih korporacijah je uveden openshop, oziroma takozvani ameriški shop. Ravnateljstva ne trpe med delavci nobene organizacije.

To so med drugim United States Steel Corporation, American Telephone and Telegraph Company, Inland Steel Corporation, National Biscuit Company in Colorado Fuel and Iron Company.

Te velekapitalistične organizacije so znane, da ljudi najbolj nesramno izkoriščajo, da jim odrekajo pravice do organiziranja in da jim odrekajo vse politične pravice.

To so najhujši izkoriščevalci v Združenih državah. Večji del njihovih delavcev mora še vedno garati po dvanajst ur na dan.

Pri National Biscuit Company, so uslužbene večjidel žene in deklice, ki delajo za veliko manjšo plačo kot moški ter brez izjeme po dvanajst oziroma deset ur na dan.

Gospodje delničarji, ki uživajo po Parizu, Londonu in Kajiru vse sladkosti tega sveta, imajo dovolj vzroka pritoževati se nad »nasiljem« in »nezadovoljstvom« predrznih proletarcev.

**Zahtevajte »PRAVICO« po vseh gostilnah in javnih lokalih, posebno še v industrijskih krajih!**

## Za pouk in zabavo.

Zavednost mazača.

Neki mazač v Jeni na Nemškem je prodajal v tržni lopi zdravila; vpil je, kar se je dalo, a ni dosti izdalo. Celo nasprotno je moral slišati, očitali so mu, da njegova sredstva niso za nič. Tedaj pride mimo lope profesor Teichmeyer, znan zdravnik; in takoj zavpije prodajalec: »No, ljudje, da boste videli, kako dobra so moja zdravila, bom vprašal znamenitega gospoda profesorja!«

Ko je prišel Teichmeyer čisto do lope, mu je mazač zaklical latinski izrek: »Mundus vult decipi, ergo decipiat — svet hoče, da ga goljufamo, zato naj pa bo goljufan —, ali ni res gospod profesor?«

»Seveda je res«, je profesor odgovoril.

»No, ali slišite, neverjetni Tomaži? Gospod profesor sam je rekel, da je res, da so namreč moja zdravila dobra!«

Skoraj lopo so mu prevrnili, tako so navalili nanjo.

Vojna zvijača.

Leta 1886 so oblegali Indijanci v teritoriju Dakota vojaško postajo; samo par patron je bilo še v trdnjavi, živil nič, na pomoč ni bilo misliti. Kdor Indijance pozna, ve, kakšna smrt je čakala posadko.

Kot zadnje sredstvo je porabil poveljnik Custer vobno zvijačo. Poslal je po dva vjeta Indijanca in jima je pokazal prazno, dobro zamašeno steklenico, v kateri je bilo prej olje za usnje. »Vidita, v tej steklenici je vajina usoda in usoda vsega vašega plemena; vjel sem človeške osepnice in jih tukaj noter zaprl. Dobro vesta, kaj se je zgodilo s plemenom Panijev, kojih kosti se belijo na preriji. Če se do solnčnega zahoda vsi skupaj ne spravite proč in ne prenehate s sovražnostmi, bom steklenico odprl in spustil osepnice ven. Sedaj pa glejta, da izgineta!«

Ni jima bilo treba tega ponavljati, hitro sta jo narvrla in povedala v taborišču, kakšna nevarnost jim preti. Indijancem so bile osepnice znane kot najhujši sovražnik, ne dolgo in nobenega ni bilo več tam, posadka je bila rešena. Custer je ves čas življenja v očeh Indijancev »veliki poglavar osepnic«.

## KUPUJTE PRAVICO!

»Pravica« se dobi v prodaj v trafiki Šterkovič Dunajska cesta.

Pri trgovcu pazi  
na znamko in vtisnjeno besedilo  
**GAZELA MILO**

## Ljudska posojilnica

reg. zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani

obrestuje hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri, vezane vloge po dogovoru brez vsakega odbitka. Svoje prostore ima tik za frančiškansko cerkev, v lastni palači, zidani še pred vojsko iz lastnih sredstev. — Poleg jamstva, ki ga nudi lastna palača, veleposestvo in drugo lastno premoženje, jamčijo pri Ljudski posojilnici zadrugi z neomejenim jamstvom, za vloge vsi člani z vsem svojim premoženjem, ki presega večkratno vrednost vseh vlog.

Hranilne vloge znašajo nad K 130.000.000

## GOSPODARSKA ZVEZA

Z. Z. O. Z.

LJUBLJANA

DUNAJSKA CESTA 29

### 1. Blagovni oddelek:

- a) poljedelski pridelki in mlevski izdelki,
- b) krmila,
- c) kolonijalno blago.

### 2. Kmetijski in strojni oddelek:

- a) poljedelski in drugi stroji
- b) semena, umetna gnojila,
- c) cement, bencin,
- d) galica, žveplo.

### 3. Mesni oddelek:

- a) izvoz goveje živine in prašičev,
- b) tovarna mesnih izdelkov,
- c) hladilnica,
- d) izdelovanje umetnega ledu.

### 4. Lesni oddelek:

- a) nakup in prodaja lesa ter oglja,
- b) lastne parne žage, lastna parketna tovarna.

### 5. Vinski oddelek:

- a) domača in tuja vina v sodih in buteljkah,
- b) vse vrste žganja, konjak, špirit.

Telefon 137. — Brzjavke: Gospodarska Ljubljana.

# I. delavsko konsumno društvo v Ljubljani

priporoča svojim ljubljanskim članom:

Nečlanom se ne daje. Kdor želi postati član, naj se prijavl v poslovalnici, ali pa v pisarni Kongresni trg 2. Člani dobe koncem leta 3 % popust, — dobiček, ki ga napravi zadruga je pa last zadruga in v korist vsem članom. Na upanje se ne daje.

Člani iz dežele naj posetijo naše poslovalnice, kadar pridejo v Ljubljano.

1. **Svojo kuhinjo** na Kongresnem trgu št. 2, kjer dobi vsak član solidno postrežbo, Kosilo: Juha, meso, 2 prikuhi 9 Din., — večerja Din. 6:50.
2. **Svojo točilnico** ravnotam. Nikogar se ne sili k pijači, članom se pa postreza s ceno in dobro kapljico.
3. **Svojo manufakturno zalogo** v bivših prostorih Kleinmayer Bambergove trgovine na Kongresnem trgu. Člani naj se prepričajo, da so tu najceneje postreženi z dobrim in trpežnim blagom.
4. **Poslovalnice:** Dunajska cesta 36 — Zaloška cesta 15 — Celovška cesta 1 in Vič-Glince, kjer dobe vse v gospodinjstvu potrebno blago.